

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

18.11.2020

с. Старое Дрожжаное

КАРАР

№ 607

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында музейларны үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижәләлеген бәяләү тәртибен һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының муниципаль программаларын эшләү һәм тормышка ашыру буенча методик рекомендацияләренә раслау турында» 2015 елның 17 ноябрәндәге 453 номерлы карары нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. «2021-2023 елларга Чүпрәле муниципаль районында музейларны үстерү» Муниципаль программасын расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 14 августындагы 435 номерлы карары белән расланган «2020-2022 елларга Чүпрәле муниципаль районында музейларны үстерү» Муниципаль программасын үз көчен югалткан дип танырга.

Башкарма комитет Житәкчесе

Д.А.Сатдинов

Татарстан Республикасы
 Чүпрәле муниципаль районы
 Башкарма комитетының
 «18» 11 2020 № 604
 карары белән расланган

**“2021-2023 елларга Чүпрәле муниципаль районында музейларны үстерү”
 Муниципаль программасы**

Программаның паспорты

Программаны эшләучеләр	"Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге" муниципаль казна учреждениесе «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Туган якны өйрәнү музейе» муниципаль бюджет учреждениесе
Программаның исеме	"2021-2023 елларга Чүпрәле муниципаль районында музейларны үстерү" (алга таба - "Программа)
Әлеге программаны эшләү өчен нигез булган норматив-хокукий актлар	Мәдәният турында Россия Федерациясенен 1992елның 09 октябрэндәге 3612-1 номерлы законнары нигезләре; «Россия Федерациясе музей фонды һәм Россия Федерациясендә музейлар турында» Федераль закон белән 1996елның 26 маендагы; «Мәдәни һәм тарихи кыйммәтләрне саклау һәм алардан файдалану турында» 1996елның 02 октябрэндәге 755 номерлы Татарстан Республикасы Законы белән; «Мәдәният турында» 1998елның 03 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законы; Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 1996елның 27 апрелендәге 345 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасында хужалык эшчәнлегенигезләре һәм мәдәният һәм сәнгать оешмаларын финанслау турындагы нигезләмә белән; 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән. "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында"; "Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында" 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2007 елның 31 гыйнварындагы 94-Р номерлы күрсәтмәсе; «Дәүләт (муниципаль) учреждениеләренен хокукий хәлен камилләштерүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2010 елның 08 маендагы 83-ФЗ номерлы Федераль закон; Республика һәм муниципаль максатчан программалар.
Программаның	Программаның максаты:

<p>максатлары һәм бурычлары</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Музей эшчәнлеген үстерү, туган якны өйрәнү музейе профиленә бәйлә яңа проектлар булдыру; - Туган якның тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру; - Музейның кызыклы образын, брендын булдыру. <p>Программаның бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - үз халкының тарихи үткәнә хөрмәт тәрбияләү, милли сабырлык, тарихка, мәдәнияткә, төрле милләтләрнең традицияләренә хөрмәт тәрбияләү, актив тормыш позициясе формалаштыру; - патриотик тәрбия системасы эшчәнлеген методик тәэмин итү; - музей, гаилә, жәмәгәтьчелек, авыл халкын патриотик тәрбияләүдә консолидацияләү һәм координацияләү. - музей фондларының сакланышы һәм куркынычсызлыгы музейе эшчәнлеген үстерү; - музей предметларының һәм музей коллекцияләренә исәбен һәм сакланышын тәэмин итү; - фәнни, мәдәни, белем бирү максатларында музей әйберләренән һәм музей коллекцияләренән файдалануны камилләштерү. - музей эшчәнлеген барлык юнәлешләр буенча яңарту: экспозиция-күргәзмә эшчәнлегендә, фонд, мәдәни һәм экскурсия эшчәнлегендә; - бай тарихи музей коллекциясе һәм соңгы технологияләр нигезендә табигый һәм виртуаль экспозиция майданын гармонияләштереп интерактив музей булдыру; - төрле социаль һәм яшь төркемнәрендә халык мәнфәгатьләрен канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән сервис инфраструктурасын үстерү; - килүчеләрнең уңайлылыгын тәэмин итү; - районның мәдәни мирасын өйрәнү һәм саклауны тәэмин итү; - 1941-1945 еллардагы Бөек Ватан сугышы турындагы истәлекләренә мәңгеләштерү буенча һәйкәлләрнең сакланышын исәпкә алу.
<p>Программаның максатчан индикаторлары һәм үтәлеш күрсәткечләре</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Районның туган ягын өйрәнү, хәрби-тарихи мирас өлкәсендә музей-күргәзмә кыйммәтләрен саклау берәмлекләренә санын арттыруны тәэмин итү. 2. Музейга килүчеләр саны арту. 3. Оештырылган күргәзмәләр һәм экспозицияләр санын арттыру. 4. Музей фондларын туплауны яхшырту, аларның сакланышын, халыкка хезмәт күрсәтү куркынычсызлыгын тәэмин итү.

<p>Программа чараларына характеристика</p>	<p>Программа буенча чаралар түбәндәге юнәлешкә ия:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оештыру чаралары; - музей предметларын һәм музей коллекцияләрен саклауны тәмин итү; - музей предметларын һәм музей коллекцияләрен ачыклау, жыю һәм өйрәнү; - музей предметларын һәм музей коллекцияләрен бастырып чыгаруны тәмин итү, агарту һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру;
<p>Программаны гамәлгә ашыру сроклары</p>	<p>2021-2023 еллар</p>
<p>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганакалары</p>	<p>Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы бюджетының, Чүпрәле муниципаль районы бюджетының тиешле чорларга мөмкинлекләренә бәйле.</p> <p>2021-2023 елларга Программаны финанслауның гомуми күләме 5904,8 мең сум тәшкил итә, шулардан:</p> <p>Чүпрәле районы бюджеты чаралары – 5904,8 мең сум, шул исәптән:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2021 ел- 1949,1 мең сум; 2022 ел-1967,2 мең сум. 2023 ел-1988,5 мең сум.
<p>Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижеләре һәм аның социаль-икътисадый нәтижелелеге күрсәткечләре</p>	<p>Программаны тормышка ашыру түбәндәге мәсьәләләренә хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - районның мәдәни мирасының иң мөһим өлешен тәшкил итүче музей фондларының сакланышын һәм куркынычсызлыгын яхшырту; - музей хезмәтләренә сыйфатын яхшырту; - халыкны төбәкнең мәдәни байлыгына тарту; - фәнни, мәдәни, белем бирү максатларында музей әйберләреннән һәм музей коллекцияләреннән файдалануны камилләштерү; - музей эшчәнлеген барлык юнәлешләр буенча яңарту: экспозиция-күргәзмә эшчәнлегендә, фонд, мәдәни һәм экскурсия эшчәнлегендә; - бай тарихи музей коллекциясе һәм соңгы технологияләр нигезендә табигый һәм виртуаль экспозиция майданын гармонияләштереп интерактив музей булдыру; - төрле социаль һәм яшь төркемнәрендә халык мәнфәгатьләрен канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән сервис инфраструктурасын үстерү; - районның мәдәни мирасын өйрәнү һәм саклауны тәмин итү; - 1941-1945 еллардагы Бөек Ватан сугышы турындагы

	<p>истәлекләрне мөңгеләштерү буенча һәйкәлләрнең сакланышын исәпкә алу. - мәктәп музейлары белән эшнә активлаштыру.</p>
--	---

1. Проблеманың характеристикасы һәм аны хәл итү зарурлыгы.

Жәмгыятьнең хәзерге тормышында музейларның роле бәяләп бетергесез. Музейлар үткәндәге таныклыктарны жыйнагына түгел, бәлки, кешелек мәдәниятнең туктаусыз эстафетасын тормышка ашырып, үз чорын расларга да чакырылган.

Музей нигезе - ул, беренче чиратта, жентекләп сайлап алынган, фәнни һәм һөнәри үзләштерелгән музей коллекциясе, ул музей коммуникацияләренең үзенә аңлаешлы уңайлы формаларында тулысынча хезмәткә куелган. Музей социаль функцияләренең киң спектрын гамәлгә ашыра: белем бирү, тәрбия, мәгърифәтчелек, ял итү, шулай ук музей предметлары һәм музей коллекцияләре турында мәгълүматны документлаштыруны һәм саклауны гамәлгә ашыра.

Музей-шәхеснең әхлакый юнәлешен формалаштыручы, гражданның патриотик һәм эстетик хисләрен тәрбияләүче бердәнбер мәдәният учреждениесе. Музейларның бу эшчәнлегендә системалылык - аудитория белән даими бәйләнеш - үзгәлекле сыйфатлар булып тора. Монда музейның, заманча цивилизация феномены буларак, аерылгысыз әһәмияте һәм кабатланмаслыгы тора.

Заманча музей - өстәмә белем алу урыны гына түгел, ә интеллектуаль һәм танып белү өчен уңайлы шартлар тудыручы махсус атмосферага ия учреждение дә ул. Бүген музейга килүчеләргә тәкъдим ителә торган хезмәтләр һәм шартлар, аларның сыйфаты жәмгыятьнең ихтыяжларына һәм өметләренә төгәл туры килергә тиеш.

Туган якны өйрәнү музей балалар һәм яшүсмерләренең аңына һәм рухына тәрбияви йогынты ясауның чикләнмәгән диярлек потенциалына ия. Эзләнү-жыю эшендә катнашу, кызыклы кешеләр белән очрашулар, тарихи фактлар белән танышу укучыларга туган як тарихын һәм проблемаларын белергә, ата-бабаларының гаилә һәм мәктәп булган төбәк икътисадына һәм мәдәнияткә күпме көч һәм күңел салуларын аңларга ярдәм итә. Бу үткән буыннар хәтеренә хөрмәт, мәдәни һәм табигый мираска сакчыл караш тәрбияли, моннан башка патриотизм һәм үз Ватанына, кече Ватанга мөһабәт тәрбияләү мөмкин түгел.

Бүгенге көндә кичектергесез хәл итүне таләп итә торган кайбер проблемалар бар:

- кешеләрне музейга жәлеп итү өчен яңа технологияләр кирәк;
- музейның матди-техник жиһазланышын ныгыту;
- экскурсия-массакуләм һәм фәнни-агарту эшенең яңа нәтижәле формаларын эзләнү;
- хезмәткәрләренең һөнәри үсеше өчен шартлар тудыру;
- реклама-мәгълүмати материаллар эшләнү;

- музейның кызыклы образын булдыру заманча жиһазлар, мебель, техник чаралар булуны күздә тотә.

Килеп туган тенденцияләрне саклап калганда, котылгысыз:

- музейга килүчеләр саны кимү;

- Россия Федерациясенен гамәлдәге законнары таләпләре нигезендә куркынычсызлык шартларына һәм мәдәни кыйммәтләрнең сакланышына карата кирәкле таләпләрне тәмин итү дәрәжәсен киметү;

- музейның мәдәният учреждениесе буларак имиджын начарайту һәм туристлык кызыксынуы объекты буларак муниципаль районның жәлеп итүчәнлеген арттыру;

- муниципаль район халкының күпчелек өлешен мәдәни кыйммәтләрдән файдалану хокукын тормышка ашыру мөмкин түгел.

Агымдагы этапта музейның үсешен тоткарлый торган проблемалар һәм факторлар әлеге подпрограмманы кабул итүне таләп итә.

Программаның бурычлары-музей эшенен барлык рәвешләрен модернизацияләү, аларны заманча фәнни һәм оештыру дәрәжәсенә чыгару, музейның жәмгыятьтә әхлакый кыйммәтләрне саклауга йогынтысын активлаштыру, муниципаль районда антисоциаль күренешләрне киметү.

Әлеге программада күрсәтелгән бурычларны хәл итү зарурлығы Конституциядә һәм гамәлдәге законнарда муниципаль музейларны булдыру һәм аларга ярдәм итү буенча (шул исәптән музей фондларының сакланышын тәмин итү буенча хезмәтләр) региональ бюджетлар исәбенә хезмәт күрсәтү мәжбүрлегенән килеп чыга. Шул ук вакытта әлеге бурычларны программа-максатчан методны кулланып, ягъни аерым һәм махсулаштырылган ярдәмче программаны гамәлгә ашыру юлы белән хәл итү бюджет ресурсларынан файдалануның зур дәрәжәсен һәм аларның планлаштырылган нәтижеләргә ирешү белән күләмнәренен иң яхшы бәйләнешен тәмин итәчәк.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Әлеге программаның максаты-музей эшчәнлегенә ярдәм итү һәм камилләштерү, район гражданнының мәдәни кыйммәтләрдән файдалану һәм мәдәни тормышта катнашу хокукларын тәмин итү.

Программа түбәндәгеләрне күздә тотә:

- музей фонды предметларын системалы комплектлау, исәпкә алу һәм саклау эшләрен оештыру;

- музей фонды предметларын саклау һәм экспонацияләү шартларын тәмин итүгә юнәлдерелгән матди-техник базаны яңарту;

- музей фонды предметларын исәпкә алу һәм саклау системасына яңа технологияләр керту;

- килүчеләр өчен потенциал кызыктыргыч экспозицияләр һәм күргәзмәләр булдыру;

- төрле яшь категорияләре өчен музей белем бирү программаларын эшләү һәм гамәлгә керту;

- үсеп килүче буынның туган як тарихына уңай мөнәсәбәтенә ярдәм итә

торган мохит формалаштыру;

- музей хезмэткэрлэрнен һөнәри үсеше өчен шартлар тудыру;

- күргэмә проектларын булдыруда дәүләт һәм муниципаль музейлар белән хезмэттәшлек итү;

- музей чаралары турында халыкка мәгълүмат бирү максатыннан массакуләм мәгълүмат чаралары өчен реклама-мәгълүмат материалын эшләү.

3. КӨТЕЛГӘН НӘТИЖӘЛӘРНЕ ТАСВИРЛАУ ПРОГРАММАЛАР РЕАЛИЗАЦИЯСЕ

Программаны тормышка ашыру музей эшчәнлеген алга таба үстерүгә исәпләнгән:

- районның тарихи-мәдәни мирасын саклау, өйрәнү һәм тапшыру;

- мәдәни кыйммәтләргә ирекле һәм тигез үтеп керү мөмкинлеген тәмин итү;

- халыкка күрсәтелә торган мәгълүмати-белем бирү, мәдәни-агарту, интеллектуаль-ял итү хезмәтләре спектрын киңәйтү, аларның сыйфатын, комфортлылыгын арттыру, халык ихтыяжларына туры килү дәрәжәсен арттыру;

- музейның кызыклы образын һәм брендын булдыру, күбрәк кунакларны һәм туристларны жәлеп итәргә булыша;

- балаларның һәм яшүсмерләрнең ижади сәләтләрен үстерү һәм рухи культурасын формалаштыру өчен шартлар тудыру.

Бүген музей - кеше хәтеренә үзенчәлекле архивы, анда вакытлы перспективалар югалырга тиеш түгел, шуның нәтижәсендә килүченә мәдәни мираска жәлеп итү гамәлгә ашырыла.

Программа безнең район халкының барлык социаль катламнарының яшь төркемнәренә юнәлдерелгән.

2021-2023 еллар чорында программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәләре түбәндәге таблицада китерелгән күрсәткечләр һәм индикаторлар белән характерлана:

1 нче таблица

Максатлы индикаторларның исеме	максатчан индикаторның үлчәү берәмлеге	2021 ел	2022 ел	2023 ел
1. Музейга килүчеләрнең саны ел саен арта бара.	%	2,5	2,5	2,5
2. Тамашачыга төп фондтагы экспонатлаштырыла торган музей предметларының гомуми күләмендә тәкъдим ителгән (Барлык рәвешләрдә) өлеше.	%	64	65	66

3. Реставрациялуга мохтаж музей предметларының гомуми саныннан реставрациялэнгэн музей предметлары өлеше.	%	2,5	2,5	2,5
4.Күргэмэлэр санын арттыру.	%	1	1	1
5.Килүчелэр санын арттыру.	%	10	10	10

4. ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫНЫҢ СИСТЕМАСЫ

граммда куелган бурычларны хэл итүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру каралган. Чаралар исемлеге һәм аларның зирламасы таблицада китерелгән.

Программа чараларының исемлеге

№ т/б	Чаралар	Чараны тормышка ашыру буенча эшләр исемлеге	Үтәү сроклары	Барлыгы	2021 ел	2022 ел	2023 ел	(мең сумнарда)	
								Финансл ау чыганаг ы	ы
Мәдәни-ял итү эшчәнлеге									
1.	«Яңа ел мозайкасы»	Күңел ачу чаралары, уеннар, конкурслар, викториналар үткөрү өчен канцтоварлар һәм яна ел бүләкләре сатып алу.	Гыйнвар	9,0	3,0	3,0	3,0		МБ
2.	«Туган ягым-Татарстан»	Квест-уенда бүләкләү өчен бүләкләр сатып алу	Гыйнвар	3,0	1,0	1,0	1,0		МБ
3.	«Армиягә китәм!»	Ватанны саклаучылар көненә багышланган конкурс-уен программасында бүләкләү өчен бүләкләр сатып алу	Февраль	3,0	1,0	1,0	1,0		МБ
	«Туган ягым-туган илемнең бер өлеше!»	Музей дәрәсләре оештыру	Февраль	-	-	-	-		-
4.	"Язгы көн-8 Март»	хатын-кызлар белән очрашу, күңел ачу программасы өчен	Март	6,0	2,0	2,0	2,0		МБ

		багышланган музей дәресе оештыру							
16.	"Безнең горурылыгыбыз һәм дан»	РФ Дәүләт флагы көненә багышланган чараны балалар бакчаларында тәрбияләнүчеләр белән оештыру. Канцелярия товарлары һәм бүлөкләр сатып алу	Август	3,0	1,0	1,0	1,0	1,0	МБ
17.	«Район тарихы- республика тарихында»	Чүпрәле районына багышланган фонд күрсәтүләрен оештыру. Танып-белү-интеллектуаль уен үткөрү өчен бүлөкләр сатып алу	Август	3,0	1,0	1,0	1,0	1,0	МБ
18.	«Исәнме, музей!»	Беренче сыйныф укучылары өчен экскурсияләр оештыру	Сентябрь	-	-	-	-	-	-
19.	«Террорсыз дөнья»	Батырлык дәресләре, лекцияләре оештыру	Сентябрь	-	-	-	-	-	-
20.	«Белем иленә сәяхәт»	Иске Шәймөрсә мөктәбе укучылары өчен уен-викториналар үткөрү өчен бүлөкләр сатып алу	Сентябрь	1,5	0,500	0,500	0,500	0,500	МБ
21.	«Эрудит»	Сәләтле балалар, мөктәп, техникум, лицей укучылары арасында интеллектуаль-танып-белү уенын үткөрү өчен бүлөкләр сатып алу	Сентябрь	3,0	1,0	1,0	1,0	1,0	МБ
22.	Халыклар бердәмлеге	Музей дәресләре,	Октябрь	-	-	-	-	-	-

	көне	экскурсиялар оештыру								
23.	«Безнең игелегебез, күнелегезне жылытсын»	Инвалидлар декадасына конкурслар, уеннар, викториналар, экскурсиялар оештыру. Бүлөкләр сатып алу. «Теплый дом» социаль приютына бару	Октябрь	12,0	4,0	4,0	4,0	4,0		МБ
24.	«Яңа ел калейдоскобы»	Яңа Ел открыткалары һәм чыршы уенчыклары конкурсын оештыру. Күргәзмәдә жиңүчеләр өчен бүлөкләр сатып алу	Декабрь	3,0	1,0	1,0	1,0	1,0		МБ
25.	«Яңа ел әкиятә»	Кыш бабай белән балалар өчен экскурсиялар Чара үткөрү өчен канцоварлар һәм Яңа ел бүлөкләре сатып алу	Декабрь	6,0	2,0	2,0	2,0	2,0		МБ
26.	РФ Геройлары көне	Батырлык дәрәсен оештыру	Декабрь	-	-	-	-	-		-
27.	«Шәйморза тарихы эзләреннән»	Музей дәрәсен оештыру	Декабрь	-	-	-	-	-		-

Фонд эше, матди-техник базаны ныгыту

1	Музей фондларын туулыландыру	Физик һәм юридик затлардан ишегалды турлары, бүлөкләр(подворные обходы, дар) сатып алу.	2021-2023	100,0	30,0	35,0	35,0	35,0		МБ
2.	Күргәзмә жиһазлары	Сатып алу	2021-2023	230,0	75,0	75,0	75,0	80,0		МБ, ТР

	сигнализациясенен эчтелеге	һәм тест үткөрү							
4	Комплекслы территорияне төзөклөндөрү	Клумбалар булдыру, ағачлар, чөчөклөр утырту, жир эшлере	2021-2023	10,0	2,0	2,0	2,0	6,0	МБ

Кадрлар эшчәнлеге

1	Музей хезмөткөрләре өчен кирекле имин хезмөт шартлары тудыру; аларның эш урыннарын аггестацияләү; АПС һәм СОга техник хезмөт күрсәтү;	Инструкцияләр нигезендә эшләр башкару	2021-2023	24,0	12,0	12,0	12,0	-	МБ
2	Штаттагы хезмөткөрләрне укыту	Квалификация күтөрү курсларына юллама, семинарларда катнашу.	2021-2023	20,0	10,0	10,0	10,0	-	МБ
	БАРЛЫГЫ			1574,0	708,0	708,0	628,0	238,0	

5. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ ВАКЫТЫ

Программаны тормышка ашыру вакыты- 2021 -2023 еллар.

6. СОЦИАЛЬ-ИКТИСАДЫЙ НЭТИЖЭЛЭРНЕ ТАСВИРЛАУ

Программаны тормышка ашыру жәмгыятьнең әхлакый-эстетик һәм рухи үсеше дәрәжәсен күтәргә, дәвамчанлыкны саклап калуга һәм районның мәдәни традицияләрен озак сроклы үстерү шартларын тәмин итүгә, халыкка күрсәтелә торган мәгълүмати-белем бирү, интеллектуаль-ял хезмәтләре спектрын киңәйтүгә, аларның сыйфатын, уңайлылыгын күтәргә, кулланучылар ихтияжларына туры килү дәрәжәсен арттыруга ярдәм итәчәк.

Куелган бурычларны үтәргә тискәре факторлар һәм жәмгыятьтә булган социаль-икътисады проблемалар аркасында килеп чыккан куркынычлар комачауларга мөмкин:

1. Макроикътисады тәвәккәлләкләр: икътисад үсеше темпларын, инвестицион активлык дәрәжәсен киметү, югары инфляция.

2. Финанс куркынычлары: бюджет чыганаclarыннан финанслауның житәрлек булмавы.

7. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ ӨЧЕН БЮДЖЕТ АКЧАЛАРЫН ТОТУНЫҢ НЭТИЖЭЛЭЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Ведомство максатчан программасының нәтижәлелеген бәяләү өчен программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре кулланыла, ул 1 нче таблицада китерелгән.

Музей фондын саклау буенча чараларны гамәлгә ашыру музей фондын саклап калу, аны өйрәнү һәм экспонацияләү өчен оптималь шартлар булдырырга мөмкинлек бирәчәк.

Ахыргы нәтижә, музейга йөреш арту, аның статусын һәм район күзлегендә социаль әһәмиятен арттыру, яшь белгечләрнең эш белән кызыксынуы булачак.

8. ПРОГРАММАНЫҢ ИКТИСАДЫЙ ҺӘМ ИЖТИМАГЫЙ НЭТИЖЭЛЭЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Максатчан ярдәмче программаның икътисады нәтижәлелеген бәяләү хисап елы нәтижәләре буенча исәпләнә.

Программаның ижтимагы нәтижәлелеге социаль тотрыклылыкны, чынбарлыкны уңай кабул итүдән һәм нәтижә буларак, икътисади нәтижәлелектән гыйбарәт.

Программада билгеләнгән чараларны гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- музей эшчәнлеген үстерергә һәм камилләштерергә;
- музей кыйммәтләрен ачык күзаллауның заманча формаларын гамәлгә кертүне хупларга.;
- килүчеләрнең белем һәм мәдәни дәрәжәсен арттыру;
- киләчәк буыннар өчен мәдәни мирасны саклап калу.;

- төрле категориядәге халык өчен музейның һәркем файдалана алырлык булуын тәмин итәргә;

9. КИРӘКЛЕ ФИНАНС РЕСУРСЛАРЫНА ИХТЫЯЖНЫ ИСӘПЛӘУ

Программа район һәм республика бюджеты хисабына тормышка ашырыла. Ресурслар күләмен исәпләү, кирәкле барлык чыгымнарны исәпкә алып, чыгымнарның эреләнгән структурасы буенча максатчан күрсәткечләргә ирешүдән чыгып, һәр чара буенча финанслау күләмен бәяләү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы бюджетының, Чүпрәле муниципаль районы бюджетының тиешле чорларга мөмкинлекләренә бәйле.

2021-2023 елларга Программаны финанслауның гомуми күләме 5904,8 мең сум тәшкил итә, шулардан:

Чүпрәле районы бюджеты чаралары – 5904,8 мең сум, шул исәптән:

2021 ел- 1949,1 мең сум;

2022 ел-1967,2 мең сум.

2023 ел-1988,5 мең сум.

10. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ БЕЛӘН ИДАРӘ ИТҮ СИСТЕМАСЫ

Программаны тормышка ашыру механизмы оештыру, идарә итү һәм икътисади чаралар комплексын куллануны үз эченә ала.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты:

- программаның үтәлешен контрольдә тоту, программа чаралары системасын үтәү мониторингы;

- килештерелгән гамәлләрне тәмин итү өчен периодик хисап нигезендә башкаручылар эшчәнлеген координацияләү;

- бүлеп бирелә торган финанс чараларын үтәүчеләрнең рациональ кулланылышын контрольдә тоту;

- башкарма хакимиятнең башка органнары белән үзара хезмәттәшлекне тәмин итә торган чараларны эзерләү һәм гамәлгә ашыру буенча агымдагы эш;

- ел нәтижәләренә нигезләнеп Программаны көйләү өстендә эшләү;

- киләсе финанс елына Программа чаралары ассигнованиесенә билгеләнгән тәртиптә жыелма бюджет гаризасын эзерләү һәм тапшыру;

- район хакимияте коллегиясе утырышларында программаны тормышка ашыру буенча йомгак ясау.

Программаны «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Туган якны өйрәнү музей» муниципаль бюджет учреждениесе, "Үзәкләштерелгән бухгалтерия" МКУ башкара.

Программаны гамәлгә ашыруга гомуми житәкчелек һәм контроль «ТР Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге» МКУ гамәлгә ашыра.

Программаны тормышка ашыру турындагы хисаплар ел нәтижәләре буенча, хисап елыннан соң 15 февральдән дә соңга калмыйча, хисап елының 1 августына кадәр финанс бүлегенә һәм икътисад бүлегенә бирелә.

Эшләр идарәсе җитәкчесе:

Д.Р. Сабиржанова